

Asia: VN/10633/2020

Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraportti

Väliraportissa on kuvattu koronaviruskriisin aikaista digiloikkaa laajasti eri sektoreilla. Katsotteko, että sektorien kehitystyötä on kuvattu riittävällä tavalla?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

Katsotteko, että toimet, joita väliraportissa esitetään, riittävässä määrin edistävät tavoitteita? Jos ette, miten toimenpiteitä tulisi täydentää?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Opetussektorin näkökulmaan lisäksi seuraavat toimenpiteet:

- OOR-työkalujen ylläpidon ja jatkokehityksen turvaaminen
 - o Opeka, Oppika, Ropeka jne.
 - o ICT-taitotestin valtakunnallisen saatavuuden selvittäminen
 - o SELFIE-työkalun käytön lisääminen
- Tutoropettajatoiminnan jatkumisen ja kehittymisen turvaaminen perusopetuksessa ja lukiossa
- Selvitys tutortopettajatoiminnan laajentamisen mahdollisuuksista varkaskasvatukseen ja ammatilliseen koulutukseen
- Täydennyskoulutusten tarjonnan keskitetty tietovaranto valtakunnallisesti

Mitkä toimenpide-ehdotukset tulisi priorisoida? Millä perusteilla?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

Mitä toimenpide-ehdotusten toteutuksessa tulee huomioida?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

"19. Selvitetään mahdollisuudet tukea lasten varhaiskasvatusta ja oppimista sekä perusopetuksen ja toisen asteen oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua etäopetukseen ja -opiskeluun tukemalla laitehankintoja. Selvitetään yliopistoille rahoitusta laadukkaan tarjonnan lisäämiseen ja kehittämiseen. (OKM, OPH, VM, kunnat)."

Toimenpide-ehdotuksessa viitataan yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin osallistua etäopetukseen. Tukemalla yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää ylipäätään tieto- ja viestintäteknologiaa osana opintoja tuetaan myös mahdollisuuksia osallistua etäopetukseen. Prioriteetin tulisi olla juuri tämän tasa-arvon kannalta olennaisen ongelman ratkaisemisessa.

Laitehankintojen tukeminen on varmasti paikallaan, mutta sen toteutus vaatii tarkkaa harkintaa. Kertainvestointina vähänkään vaikuttava tuki laitehankintoihin on mittava eikä se ratkaise laitetilannetta pitkällä aikavälillä. Riittävä laitekanta on kuitenkin edellytys digitalisaation hyötyjen ulosmittaamiseen koulutuksessa ja oppijoiden ja opettajien osaamisen kasvattamiseen tasa-arvoisesti.

Opetustoimen henkilöstön täydennyskoulutuksessa olisi digiosaamiseen panostettava erikseen nykyistä enemmän ja esimerkiksi tutoropettajatoiminnan järjestämistä tulisi tukea edelleen. Opettajien digitukeen ja osaamisen kehittämiseen tarvitaan panostusten lisäksi uusia muotoja ja innovaatioita.

"20. Vahvistetaan digitaalisen etäopetuksen tarjontaa kaikilla koulutusasteilla. Mahdollistetaan etäoppimisen muotoja osana läsnäoppimista esim. oppilaille, jonka on väliaikaisesti hankala osallistua koulutunnille fyysisesti. "

Digitaalisilla välineillä tapahtuvaa lähiopetusta on vahvistettava suuntaamalla tukea ja kehittämisrahoitusta systemaattisesti, koska tällä hetkellä digitaalisuus osana opetuksen arkea on keskimäärin suhteellisen vähäistä ja vaihtelee rajusti opetuksen järjestäjien ja koulujen, jopa opettajien välillä.

Alueiden eriävän väestökehityksen takia on selvitettävä etäopetuksen mahdollisuuksia tukea opetuksen järjestämistä lainsäädännön, teknologian uusien mahdollisuuksien ja käytäntöjen näkökulmasta.

Osalla opetuksen järjestäjistä on pitkäaikaista kokemusta etäopetuksen järjestämisessä esimerkiksi sairaan lapsen etäopetuksessa ja opetuksen järjestämisestä saaristo-olosuhteissa. Tätä osaamista ja kokemusta on syytä hyödyntää jatkosuunnitelmien laatimisessa.

"Kootaan toisen asteen digitaalinen opetustarjonta ja sitä tukeva materiaali avoimesti saataville yhteen paikkaan sekä tuotetaan koordinoitusti lisää digitaalista tarjontaa ja materiaalia (opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteiden mukaisiin osiin). (OKM, OPH)"

Toimenpide kaipaisi tarkennusta - mistä elementeistä digitaalinen opetustarjonta sitä tukevine materiaaleineen koostuu tarkasti ottaen? Tarkoitetaanko laajaa aineistokokonaisuutta kokoavaa tietovarantoa vai tiedon jakamisen koordinoitua? Digitaalisen oppimateriaalin tuottamisessa koordinoinnissa on otettava huomioon kaupallisten kustantajien kattama materiaalitarjonta, Opetushallituksen tuottama vähälevikkinen materiaali, kolmannen sektorin toimijoiden materiaalituotanto ja Avointen oppimateriaalien kirjaston kautta tarjottava hankkeiden, opetuksen järjestäjien ja opettajien omaehtoisesti julkaisema materiaali. Erityisten tarpeiden ja materiaalilentän kattavuuden tarkastelu kokonaisuutena olisi hyvä tehdä ja sopia jatkotoimista ja resurssien ohjauksesta kaikkien osallisten kesken.

Toimenpide-ehdotuksissa on viitattu jo käynnissä oleviin hankkeisiin, joiden osana toimenpiteitä voidaan edistää. Tunnistattekko muita hankkeita, joihin toimenpiteet tulisi kytkeä?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Opetushallituksen laatima Digioppimisen tilannekuvan selvitys, joka pohjautuu kriisin aikana kerättyyn aineistoon. Selvitys valmistuu 11/2020.

Hallitusohjelman Oikeus oppia -kokonaisuuteen liittyvä Uudet lukutaidot -kehittämishjelmassa määritellään oppilaille osaamisen kuvaukset, teknologiaosaamiseen, medialukutaitoon ja ohjelmointiosaamiseen varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen. Ohjelmassa syntyvillä suosituksilla on suora yhteys teknologian opetusikäytön ja digipedagogiikan kehittämiseen sekä opettajien osaamisen kehittämiseen. Tukitoimia on toteutettava laajasti ja resursseja tarvitaan myös Uudet lukutaidot-ohjelman ulkopuolelta.

Keitä toimenpiteissä ja niiden toteutuksessa/mahdollisissa tulevissa hankkeissa tulisi olla mukana ja miten hankkeet tulisi resursoida? Olisitteko itse halukas osallistumaan toteutukseen?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

Vapaamuotoinen lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

“Koronaviruskriisin aiheuttama tarve digitaalisille opetusratkaisuille on luonut tarpeita uusille koulutuksen alan innovaatioille sekä luonut jo lyhyessä ajassa uusia pedagogisia sekä digitaalisia innovaatioita. Uusia oppimismenetelmiä, -ympäristöjä ja arviointimenetelmiä haluttaisiin käyttöön ja ne ovat osin monipuolistuneet. Uudet toimenpiteet ovat mahdollistaneet koulutustoiminnan jatkumisen tilojen sulkemisesta huolimatta.”

Koronakriisi on varmasti lisännyt uusien innovaatioiden syntymiseen liittyviä tarpeita. Koulutuksen digitalisaatioon liittyvät tarpeet ovat korostuneet jo pitkän aikaa ennen poikkeusolosuhteita. Opetuksen digitalisaation edistämiseksi ei ole ollut toistaiseksi kansallista linjaa eikä ohjausta. Tästä syystä kehitys on pirstaloitunut niin koulutuksen järjestäjien kuin tarjolla olevien palveluidenkin osalta. Kansalliset toimenpiteet viitearkkitehtuurityön ja erilaisten yhteisten pelisääntöjen kautta johtavat parempaan kyvykkyyteen ja tasa-arvoon sekä normaalioloissa että poikkeustilanteissa. Palveluiden yhteentoimivuuden parantaminen ja varmistaminen parantaisi digitalisaation hyödyntämistä opetuksen arjessa merkittävästi.

Helminen Juho

Opetushallitus - Opetushallitus, Oppiminen ja kansainvälistyminen